

σμούς. Διότι, ὡς γνωρίζετε, ἢ ὡς ἀγνοεῖτε, ὁ ὑστερισμὸς εἶναι ἐξ Ἰσου ἀρσενικός, ὅσον καὶ θηλυκός. Καὶ δὲν κάμνω τὴν διασάφησιν ταύτην, ὡς πρὸς τὴν γραμματικὴν κατάταξιν τῆς λέξεως, καθ' ἣν τὸ γένος τοῦ ὑστερισμοῦ εἶναι προφανές καὶ ἐκ τοῦ ἄρθρου καὶ ἐκ τῆς καταλήξεως, αἵτινα ἀμφοτέρω εἰς τὴν γραμματικὴν ἐκπληροῦν καθήκοντα ὀργάνων διαγνωστικῶν τοῦ φύλου τῶν λέξεων τὴν κάμνω διὰ νὰ παραστήσω ὅτι ὁ ὑστερισμὸς προσβάλλει ἐξ Ἰσου καὶ τοὺς ἀρσενικοῦ γένους ἀνθρώπους.

Ὅσον ὅμως ἀφορᾷ ἐκείνους, οἱ ὅποιοι ἔχουν χρῶμα ξηρῶν φύλλων ἐπὶ τοῦ προσώπου, λυμπατικοὶ μὲ στόμαχον ἀδύνατον καὶ χωρὶς καμμίαν ἐλαστικότητα, ὡς εἴαν ἦτο κατεσκευασμένος ἀπὸ μουσκευμένο καρτόνι, ὡς πρὸς αὐτοὺς ὑπὸ τοιαύτας φυσιολογικὰς συνθήκας, ἢ κατάχρησις τοῦ καφέ φέρει ἀντίθετα τῶν ποθομένων ἀποτελέσματα. Ἐν πρώτοις προκαλεῖ ζωηρότητα καὶ υπεραισθησίαν ὅλως νευρικὴν, κατ' οὐδὲν διαφέρονσαν σφοδρᾶς ὀργῆς, προερχομένης ἐξ αἰτίων ἀνεξηγήτων. Ὁ τόνος τῆς φωνῆς ὑψοῦται μέχρι προκλήσεως· αἱ κινήσεις εἰς τὰς συζητήσεις λαμβάνουν χροιάν σχεδὸν ἐχθρικὴν. ἔχει τις τότε τὴν ἀξίωσιν ὄλων αἰ γνῶμαι καὶ αἰ ἰδέαι νὰ ἀκολουθοῦν ὡς χορικὸν ὄμμα τὰς ἰδίας του. Γίνεται τις φίληρις, κακῆς πίστεως ἐν τῇ συζητήσει καὶ αἰσθάνεται ἀκατάσχετον τὴν ἀνάγκην νὰ διαπληκτισθῇ. Ἡ Ἔρις ἀόρατος ὀπισθὲν τοῦ ἀσκεῖ ὑποβολὴν κυριαρχικὴν ἐπὶ τῶν σχέσεων καὶ τῶν ἀποφάσεών του.

Τοιαύτη δὲ εἶναι ἡ ψυχολογικὴ κατάστασις ὄλων σχεδὸν τῶν βουλευτῶν κατὰ τὰς παννυχίδας.

Οἱ μὴ ψυχολογοῦντες ἀποδίδουν τοῦτο εἰς τὰς ἀντιθέσεις τῶν πολιτικῶν ἰδεῶν καὶ τῶν κομματικῶν συμφερόντων.

Δὲν θὰ ἰσχυρισθῶ ὅτι καὶ αὐταὶ δὲν ἐπιδρῶσι πολὺ· ἀλλ' ἢ κυριωτέρα αἰτία εἶναι ἀσφαλῶς ἡ κατάχρησις τῶν καφέδων.

* *
*

Ἄλλ' ἐν λογικῇ χρήσει καὶ ἐπὶ ὀργανισμῶν ὕγιων φυσιολογικῶς ὁ καφὲς εἶναι καὶ θὰ εἶναι πάντοτε ὁ ἰσχυρότερος διεγέρτης τοῦ πνεύματος, ἰδίως μετὰ τὴν ἀφύπνισιν.

Καὶ ἰδοὺ πῶς ἐπιδρᾷ ἐπ' αὐτοῦ κατὰ τὸν Μπαλζάκ.

Ὁ καφὲς, λέγει, πίπτει ἐντὸς τοῦ κενοῦ στομάχου σας, ὁ ὅποιος, —θὰ τὸ ἐμάθατε ἴσως— εἶναι ἀπλούστατα εἰς σάκκος βελούδιος ἐσωτερικῶς, ταπετσαρισμένος μὲ θηλὰς ἐκμυζητικὰς ὡς

τῶν ὀκαποδῶν καὶ μὲ κοτυληθόνας. Εἰσορμῶν ὁ καφὲς δὲν εὐρίσκει ἐκεῖ τίποτε, μεθ' οὐ νὰ συγκερασθῇ καὶ προσβάλλει καὶ ἐξερεθίζει μόνος τὰς ἀβρὰς καὶ ἡδονικὰς ταύτας πτυχὰς τοῦ εὐγενεστέρου καὶ ἡδονικωτέρου τῶν ὀργάνων, κατὰ τὸν Σαβαρέν. Καὶ τὰς δάκνει καὶ τὰς ἀφυπνίζει καὶ ἐπικαλεῖται τὴν ὑπερδιέγερσιν αὐτῶν, ὡς Πυθία τὸ πνεῦμα τοῦ Θεοῦ· καὶ κακομεταχειρίζεται ὁ καφὲς τὰς ἀβρὰς ταύτας παρειὰς τοῦ στομάχου, ὡς καρραγωγεὺς ἀγροῖλος εὐγενῆ Ἴππον. Ἐπέρχονται τότε τὰ ἐξῆς ἀποτελέσματα. Ὁ στόμαχος φλογίζεται ὅλος καὶ τῶν φλογῶν τούτων οἱ σπινθηρες ὀρμοῦν εἰς τὸν ἐγκέφαλον καὶ περιδινοῦνται καὶ στροβιλίζονται ἐν αὐτῷ. Ὅλα τότε ἐξεγείρονται πρὸς κίνησιν· φαντασία, σκέψεις, ἔννοιαι, ἀναμνήσεις. Αἱ ἰδέαι ἀφυπνίζονται, παρατάσσονται καὶ ἐξορμοῦν ἀδραί.

Καὶ ἔχει μέγα δίκαιον. Τὸ πολὺ μὲ δύο καφέδες αἱ ἀναμνήσεις ὄλαι, αἱ τέως ὑπνώττουσαι καταφθάνουν τροχάδην, εὐθυμοὶ, ζωηραὶ, εἰς πικρὰς τάξεις μὲ ἀναπεπταμένας τὰς σημαίαις τῶν· τὸ ἐλαφρὸν ἱλικὸν τῶν παρομοιώσεων καὶ τῶν ποιητικῶν εἰκόνων ἀναπτύσσεται ἀκροβολιστικῶς ἐντὸς τοῦ ἐγκεφάλου ἐν μεγαλοπρεπεῖ καλπασμῷ. Τὸ βαρὺ πυροβολικὸν τῶν λογικῶν συμπερασμάτων καὶ τῶν ἀκαταμαχητῶν ἐπιχειρημάτων τῇ συνοδείᾳ τῶν μεταγωγικῶν ὄρχων του προμηθεύει εἰς τὴν διάνοιαν τὰ βαρέα αὐτοῦ βλήματα· αἱ σπινθηροβολαὶ τοῦ πνεύματος ἐκπυροσκοροτοῦν ὡς τουφεκισμοὶ ἀκροβολιστῶν· ὄλα ἐμφανίζονται πρὸ αὐτοῦ ζῶντα, ὄλα ἐμψυχοῦνται, πρόσωπα, πράγματα, μορφαί, εἰκόνας. Τότε τὸν χάρτην καλύπτει ἡ μελάνη, εἰς ἣν ἀναλύονται ὄλα ταῦτα τὰ στοιχεῖα τοῦ πνεύματος, καὶ ἡ γραφὴς διολισθαίνει ἐπὶ τοῦ χάρτου ἄνευ προσκομμάτων, χωρὶς σταθμούς, χωρὶς τὰς ἐπωδύνους ἐκείνας προσπαθείας, τὰς ὁποίας καταβάλλει τὸ νωθρὸν πνεῦμα εἰς παράταξιν τῶν ἰδεῶν του.

* *
*

Καὶ δὲν θὰ μοῦ ἀποδοθῇ δικαιοσύνη μετὰ τὰ ἀνωτέρω, διότι πιστεύω ἀκραδάντως ὅτι οἱ ἀρχαῖοι ἡμῶν πρόγονοι, ὁ περιούσιος λαὸς τοῦ πνεύματος, ἦσαν καφεπόται·

Μαΐος τοῦ 1902.